

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K., za pol leta 18 K., za četr leta 6 K. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse sto 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od pomerostopne pett-vrste po 12 h., če se se oznanilo tiski enkrat, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je v Knafevih ulicah št. 5, in sicer uredništvo in I. nadstropju, upravljenštvo pa v pritličju. — Upravljenštvo naj se blagovoljno pošljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Klerikalne tiskarne.

Klerikali imajo danes na Kranjskem štiri tiskarne, dve v Ljubljani, eno v Novem mestu in eno v Postojni. Dobiček, ki jim ga dajejo leto za letom te štiri tiskarne in z njimi združena podjetja, je naravnost ogromen. Samo ena teh tiskarn, »Katolička Tiskarna« v Ljubljani, nese na leto po 80.000 kron čistega dobička, koliko pa nesejo še druge tiskarne, katolička knjigoveznica in katolička knjigarna.

Z ogromnimi dobički iz teh svojih podjetij vodijo klerikali prav lahko velikansko svojo vojno, naperjeno na uničenje narodno-napredne stranke in ostajajo jim še stotisoči. Koliko znača ta njih fond, tega doležitih ničesar ne ve, razen onih oseb, ki imajo ta denar v rokah. Ali iz vsega početja klerikalcev se vidi, da je ta njihov »Kriegsschatz« postal že ogromen.

V narodne namene od teh dobičkov ne dajo ničesar, pač pa si duhovniki dele med seboj lepe svote, tako da lahko posamezni po več mesecih potujejo po Italiji, po Franciji in po Angleški.

Ali nekaj drugačega je, kar je treba pribiti. Klerikali so nagromadili toliko denarja, da danes že z najumaznejšo konkurenco skušajo oškodovati in uničiti druge tiskarne in druga podjetja ter na ta način zagotoviti sebi monopol. To vidimo vsak dan v vseh strokah.

Tiskovine izdelujejo klerikalne tiskarne, če treba, tudi pod lastno ceno, samo da odjedo drugim tiskarnam kakega odjemalca in da ruini rajo cene, katerih se morajo držati druga podjetja, ako hočejo izhajati, ker nimajo fondov, da bi zlagale izgube. Zlasti manjšim tiskarnam delajo klerikalci na ta način silno škodo. Večina malih tiskarn samo vegetira. Klerikali so razvili takov na zaslužek, tako odjedanje načrti, da to občutijo vse tiskarne.

LISTEK.

Pesnik Aškerc v borbi za herojstvo.

Potreben odgovor na nepotreben nagovor.

Brez virov spisal dr. Jos. Tominšek.

Wenn er die Herzen all auf fert' ger
Zunge trägt,
was wundert's euch, dass er im
Herzen keinen trägt:

Lessing.

(Na Veliki petek t. 1.)

I.

Bilo je začetkom l. 1905, še vedno tri leta pred štiristoletnico rojstva Primoža Trubarja, rojenega l. 1508, kakor so tedanji gospodje arhivarji z velikim ponosom nanovo dognali; občinstvo pa je strme prikimalo, pozabivši, da je to in še marsikaj drugega itak vedelo. Istega leta je še živel med slovenskim narodom velik pesnik, velik v duhu in velik v besedah, dika naroda; krščen je bil za Tončka, a kot birmsko darilo si je bil izgovoril nedotakljivost po vzorec rimskih tribunov. — Sed tempora mutantur — časi postajajo od dne do dne

slabši in ž njimi pesniki . . . Nekaj let prej, okoli l. 1900 je bil narod enoglasno sklenil (opozicionalno skrajno levico so molče potolkli), da se predlaga za pesnika Tončka podelitev častne kolajne herojstva I. razreda in kot privesek nesmrtnost. — A kaj se je med tem zgodilo! Nastala je huda zavist na pristojnem mestu, med heroji v tistih nebesih, kjer počivajo pesniki od trudapolnega zbijanja in pesnikovanja: tačasni podpredsednik Goethe, ki Slovencev ni maral sprejeti v društvo herojev, ker niti ni vedel, da kje orjejo ledino poezije, je bodočega člana začasno odklonil. Vendar bi se bil dal s časom pridobiti, ko bi pesnik Tonček ne bil tekom nastopnih let večkrat, zlasti, l. 1904 en gros učinil nekaj takega, da je Goethe citiral samega sebe: „Da macht wieder jemand einmal einen dummen Streich“, in že bil na tem, da prestopi k dnevnemu redu . . .

Prestrašil se je pesnik Tonček, ko je to izvedel; izvedel pa je hitro, ker je včasih sam antišambriral pred zborom herojev, sicer pa imel telefonsko zvezo s herojskim kancelistom. Prestrašil se je in govoril sam s seboj: „Hvala Bogu, Mohamedu in Buddhi, da ljubi

Pri tem je pomisliti, da klerikalne tiskarne skoro nič davka ne plačujejo, medtem ko se drugim tiskarnam nasegajo leto za letom višji davki. Istotako je s časopisi. Klerikali so si ustanovili celo vrsto listov in jih vasiljujejo ljudem za vsako ceno. Oddajajo jih tudi pod lastno ceno, ker imajo ravno stotisoč, da izgubo lahko prenašajo. Druga podjetja jim seveda ne morejo slediti, ker ne morejo delati na izgubo.

V tem, ko skušajo klerikali na eni strani onemogočiti, da bi se razvile tiskarne, ki niso v njihovih rokah, ko skušajo z umazano konkurenco te tiskarne oslabiti, gledajo na drugi strani neprestano, kako bi pridobili kako novo tiskarsko koncesijo in ustvarili novo vrv, s katero bi se dalo kako obstoječo tiskarno ugnobiti.

Tako je zdaj zloglasno »Katoličko tiskovno društvo« po dr. Susteršiu prosilo za podelitev tiskarske koncesije na Jesenicah. K svojim štirim tiskarnam bi zdaj klerikali dobili radi še peto, misleč, če od vseh strani pritisnejo, bo tiskarja Lampreta v Kranju vendar-le hudič vzel. Značilno je, kako so pri tem postopali. Lampret je odkazan na kranjski, radovljški in kranjsko-gorski sodni okraj; edino tu dobiva zaslужka in ker kmetsko ljudstvo itak tiskarnam ne da ničesar zaslužiti, je naravno, da dajo Lampretu ves zaslужek edino Kranj, Radovljica in Jesenice. Ker Jesenice mogočno naraščajo, so se različni jeseniški možje že pred več meseci začeli dogovarjati z Lampretom, naj napravi na Jesenicah tiskarno. To so izvedeli klerikali in — prosili za podelitev nove koncesije na Jesenicah.

Obč. svet jeseniški je v zadnji svoji seji sklepal o podelitvi tiskarske koncesije za Jesenice in se je soglasno izrekel za to, da se koncesija podeli Lampretu in ne klerikalnemu društvu, ki sedaj nima v celiem okraju prav nič odjemalcev.

Upamo, da se bo vladu po tem

ravnala. To absolutno ne gre, da bi se klerikalcem s podejlevanjem novih koncesij utrjevalo njih itak presijajno stališče in da bi se jim na ta način dajali pomočki za umazano konkurenco in za materialno uničevanje manjših tiskarn. Tudi država je interesirana na tem, da ne postane tiskarska obrt na Kranjskem monopol duhovnikov, da ne bo duhovniški velekapital ubijal malih tiskarskih obrtnikov.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Začetek pomorske bitke?

Pariškemu »Tempsu« se brzojavila iz Saigona: V soboto opoldne je zapustilo vse rusko brodovje zaliv Kamrank; na večer se je slišalo strahovito grmenje topov na širokem morju ob vhodu v zaliv. Sodi se, da je admiral Roždestvenski napadel japonse križarke, ki so opazovale gibanje ruskega brodovja, a so bile od Rusov pri tem delu presenečene. Kako se je spopad završil, še ni znano.

Iz Saigona se iz drugega vira poroča, da so Rusi zapustili zaliv Kamrank ter odpluli proti severovzhodu. Ob južnem rtu otoka Formoze so baje zadeli ob japonsko brodovje. Parniki, ki so pluli iz Hongkonga, so slišali v soboto zvečer na jugu Formoze silno grmenje topov, iz česar se sklepa, da ste se sovražni brodovi že spopadli; ni pa znano, ali je bil ta spopad brez večjega posamezne, ali se je razvил v odlčilno pomorsko bitko.

Govori se, da je admiral Roždestvenski zbolel na disenteriji. Ruski častniki in pomorščaki so popolnoma prepričani, da si bo njihovo brodovje izvojevalo sijajno zmago in kar kopne po tem, da bi jih čimpreje napadel admirал Togo.

Najnovejše poročilo iz Manile pa pravi, da je admirál Roždestvenski

v nedeljo preplul že morski preliv med Formozo in Filipinami, ne da bi zadel ob japonsko brodovje. Rusko brodovje se baje že nahaja na širokem morju in pluje mimo Japonske proti Vladivostoku.

Admiral Nebogatov.

Pariškemu »Matinu« se poroča iz Petrograda: Generalnemu štabu vojne mornarice je došlo iz zanesljivega vira poročilo, da je eskadra admirala Nebogatova že dosegla v zaliv Sun, kjer ste čakali nanjo dve križarki od brodovja admirala Roždestvenskega.

Zatrjuje se z vso gotovostjo, da se je Nebogatov že združil z admiralom Roždestvenskim, ali se pa bo v nekaj dneh.

Rusko brodovje je še vedno v Kamranku.

»Daily Telegraphu« se brzojavila iz Honkonga: Vesti, da bi bilo rusko brodovje že odplulo iz zaliva Kamrank, se tu ne verjame. Kitajski pomorščaki marveč pripovedujejo, da je v zalivu že vedno usidranih mnogo tujih vojnih ladij, ki so v zvezi s kopnim in da eslo v zunanjem pristanišču v Kamranku križari več stražnih ladij in torpedov.

Tudi v zunanjem luki v Hainanu križarijo od petka naprej ruske oklopne križarke, ki preiščajo vsak transportni parnik, ki se pokaže ob obzoru.

Ruske vojne ladje v neutralnih lukah.

Iz Šanghaja se poroča: Vse ruske vojne ladje, ki so internirane v neutralnih pristaniščih, so popolnoma popravljene in preskrbljene s premogom in streličevom.

Cuje se, da namerava vse te ladje istočasno, čim se prične pomorska bitka, uteči iz pristanišč in se pridružiti Roždestvenskemu. V neutralnih lukah so tele ruske ladje: V Šanghaju: oklopna križarka »Aškold«, torpedni rušilec »Grozovoj« in torpedna križarka »Mand-

žur«; v Saigonu: oklopna križarka »Diana«; v Cingtavu: oklopna »Cesarjevič« in torpedovke »Bezpoščadni«, »Bezstrašni«, »Bezšumni« in »Bojkij«; v Čifu pa torpedovke: »Smjetik«, »Vlastnik«, »Serditik«, »Skorik« in »Statnik«. Rusija ima torej v neutralnih pristaniščih 14 vojnih ladij, in sicer eno oklopno, dve oklopni križarki in 11 torpedov.

Z mandžurskega bojišča.

»Echo de Paris« poroča iz Petrograda: Po poročilih iz Harbina se Japonci v zadnjem času silno trudijo, da bi obšli obe ruski križi. Japonski poročnik Kumajasi, ki je bil ujet kot vuhon je izjavil da je na Japonskem pripravljenih 200 000 mož popolnoma izvezbanih rezervistov, ki se v najkrajšem času prepeljejo na bojišče. Japonske izgube pri Mukdenu, ki so značale nad 100 000 mož, so že zdavnata popolnoma nadomeščene.

Armada maršala Ojama sama šteje sedaj 450 000 mož. Razen tega pa se še nahaja na vzhodu dve popolnoma samostojni armadi.

»Morning Post« pa javlja iz Tokija: Maršal Ojama je uradno sporočil, da je njegova armada osvojila Fangčavo, 50 milj vzhodno od Simintina, in sedaj uspešno prodira proti severu.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 24. aprila. Državni zbor, ki se zbore zopet 3. maja, načel bo na dnevnu rednico kot prvo točko sarinske tarif. V večernih sejih se izvrši prvo branje o predlogi zaradi italijanske pravne fakultete. Proračunski odsek pa bo dognal razpravo o državnem gospodarstvu. Dne 18. maja se zbore še češki deželni zbor k 12. dnevnemu zasedanju. Dne 3. junija pa se zopet zbore državni zbor, da začne razpravljati o državnem proračunu. Na vesti o preosnovi ministrstva se opozarja s poklicane strani, da je

kdo rekel: »Ti vendar preveč prekopiavaš zgodovinsko resnico«, bi ga zboldel pesnik. »Molč! Ti brskač in bibliograf, ki ne umeš pesništva in prave estetike!« — »Tako bo dobro«, sta se zgvoril pesnik in arhivar ter se usedla na prež, kaj bo.

Knjiga pa je romala in vse bi šlo gladko, ko bi Bog ne bil ustvaril profesorjev in ko bi se profesorski zarod vkljub hudemu preganjaju ne bil vzdržal celo do l. 1905.

Živel je namreč tedaj profesor, ki je bil še toliko mlad, da ni mislil na smrt. Bil je to navaden človek, če se odvzame vse, kar je bilo profesorskega na njem; ali pa vse, kar je bilo na njem, je bilo v očitnem nasprotju z lastnostmi pesnika Tončka. Ta profesor se je namreč delal sila učenega — pesnik Tonček pa nič — ; bil je skrajno domišljav kakor vsi profesorji — pesnik Tonček pa nič ; bil je nadalje hudo živ — pesnik Tonček pa nič ; temeljiti v vsakem oziru — pesnik Tonček pa nič bil je suh filolog — pesnik Tonček pa niti suh niti filolog ; hotel je priti vsaki stvari do konca, do korenin in do vrha in te študije so ga pripeljale na vrhove visokih gora in v globine naših voda

pa v vrtince naših plesov — pesnik Tonček pa nič! Ker pa profesor samo od tega ni mogel živeti, je zravev po noči in po dnevi žrl knjige raznih vrst — pesnik Aškerc pa le svoje. Knjige so profesorja učile in učile, a pametni svetovalci so mu rekli: »Zri tudi v življenje, v njega intimnosti!« In spoznaval je življenje pa Bog ga je blagoslovil, da se množi njegov rod in njegovo spoznanje — pesnika Tončeka pa nič!

Najslabša lastnost tega profesorja pa je bila, da ni bil slep; ker ni bil — vsaj kolikor se javno da dognati — nikoli pesnik, se razume to samo ob sebi; kako bi sicer mogel Prešeren zapeti: »Slep je, kdor se s petjem ukvarja!« — Pa žal, ker ni bil slep, je po vsej logiki sklepal, da sme tudi gledati. Kaj se je zaradi tega zgodilo? Videč, kako mnogi razširjajo nauke o lepem življenju, je rad pogledal, kako so ti nauki, dobrí ali ne, in je včasih tudi povedal svoje mnenje. »Kritika piše,« so rekli ondanji ljudje; »hude kritike«, mu je reklo enkrat smehjaje dragi mu humorist R. Murnik.

(Dalej prih.)

predpogoj za preosnovo premirja med Čehi in Nemci.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 24. aprila. V političnem položaju vlada popolni mir. Govori se, da je pl. Szell po pravnih poklican k cesarju, da razloži znani svoj predlog in koalicijski program za rešitev krize.

Budimpešta, 24. aprila. Dr. Wekerle je prichel v velikonočni izdeji »Magyar Hirlapa« članek »Gospodarsko vstajenje«, kjer pravi, da je najzanesljivejša podlaga za narodnostni obstoj neodvisnost gospodarskih razmer in pospeševanje industrije na debelo. Napačno pa je, ako se gospodarska samostojnost vedno spaja z vprašanjem samostojnega častinstva. Pravi predpogoji za gospodarsko samostojnost in za povsodijo industrije na Ogrskem so ureditev denarnih in kreditnih zadev, da se Ogrska pritegne v svetovni promet in da se porabijo njeni produkti. Edini pravi ključ za pospeševanje in industrije je konsekventno delo.

Avstrija in Italija.

Dunaj, 24. aprila. Italijanski minister zunanjih zadev Tittoni pride 26. t. m. v Benetke otvorit umetniško razstavo. Dne 29. t. m. pa pride v Benetke avstro-ogrski minister zunanjih zadev grof Goluchowski, da vrne lanskii obisk Tittonijeve v Opatiji. Na zunaj naj bi ta sestanek ovrgel vse vesti o pretečenem oboroževanju obeh velesil ter potrdil trozvezo. Glavni namen sestanku pa so vendar dogodki na Balkanu.

Iz Srbije.

Belgrad, 24. aprila. Kralj je sprejel demisijo načelnika kabinetne pisarne.

Belgrad, 24. aprila. Minister za javne gradnje je odšel z odličnimi strokovnjaki v Radujevec, kjer namerava Srbija zgraditi novo pristanišče ob Donavi, kamor se izpelje nova železnica Belgrad-Zajčar-Radujevec. Pristanišče se baje zgradi z nemškim denarjem, a rumunska vlada postavi pri Radujevcu nov most čez Donavo. Na ta način se hoče Srbija popolnoma osvoboditi gospodarskega vpliva od Avstro-Ogrske.

Položaj v Macedoniji.

Sofija, 24. aprila. Velesile, med njimi tudi Avstro-Ogrska in Rusija, so sprejeli po Angliji predlagano reformno kontrolo za Macedonijo.

Odpad Krete.

Carigrad, 24. aprila. Krečanske oblasti so poskušale uvesti pri carinskih uradih v Kandiji in Kanjeji carinski tarif grškega kraljestva, proti čemu pa so protestovali konzuli velesil. Italijanski vojaki so zasedli Castelli-Geropetra, angleški vojaki okraj Narnei, frans

coski vojaki pa Malaku. Krečanski poslanci so imeli še ponoči konference, da so sklepali o nadaljnih odredbah. Odvetniki nočejo uradovati, dokler se ne uvede grško pravo, vsled tega tudi sodišča ne morejo poslovati. Carinske oblasti so si že nabavile tiskovine z napisom »Kraljevina Grška«.

Položaj na Ruskem.

Petrograd, 24. aprila. Med 18. in 21. t. m. je bil tukaj popolnoma na tistem shod zastopnikov liberalnega časopisa. Na shod je prišlo 140 odpolancev, ki so zastopali 120 časopisov in revij. Glavni uspeh shoda je pač ta, da se je združilo 74 časopisov v tiskovno zvezo s političnimi nameni.

Varšava, 24. aprila. Varšavski vrhovni gubernator je odstavljen, ker je dal dva Žida na svojo odgovornost obesiti. Zadevo je prišel preiskovat vojni prokurator B y k o v.

Minister Delcassé ostane.

Pariz, 24. aprila. Demisija ministra zunanjih zadev Delcasseja bi napravila baš sedaj, ko se odločuje največji kulturnogodovinski dogodek, namreč ločitev cerkve od države, neugoden vtis. Zato je Delcassej poklical k sebi predsednik Loubet ter ga pregoril, da še ostane minister. Delcassé pravi v noti, v kateri naznanja svojo odločitev, da ostane na svojem mestu, ker se je celo ministrstvo izreklo za solidarno z njegovo politiko.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. aprila.

— Dr. Ivan Šusteršič je sedaj na delu pri upravnem sodišču. Napravila celo industrijo s pritožbami na omenjeno sodišče! Da se pri tem ekspenzarska ploha kar uliva na njegovo pisarno, je samo ob sebi umljivo. V ti plohi tiči prejkotne glavni vzrok teh pritožb. Da bi le »Slovenec« cele te stvari ne izvohal, ker bode potem dr. Ivan Šusteršič brezdrojno radi ekspenzarskega rezanja kruto napaden v škofovem listu! Vse to pa ni najzanesljivejše na tem slučaju! Glavni vir dohodka daje dr. Ivanu Šusteršiču imenovanja častnih občanov po liberalnih občinah. Povsod ima svoje agentke, ki klepljejo pritožbice radi takih imenovanj. Take pritožbice so se sklepale v Žireh, v Črnom vrhu nad Idrijo in drugod, kadar se pri političnih oblastnijah ničesar ne doseže, tedaj pa se vloži po dr. Šusteršičevi pisarni par kilometrov dolga in par metričnih centov težka pritožba na upravno sodišče. Vsi slovenski odvetniki vlagajo dandanes pritožbe do upravnega sodišča v slovenskem jeziku; izjema je samo dr. Ivan Šusteršič, ki vlagajo svoje pritožbe na upravno so-

dišče še vedno v nemškem jeziku! Pač res: vse Slovensi na krov!

— Na velikonočno soboto je »Slovenec« razveselil slovensko javnost s člankom, v katerem vabi slovenske naprednjake v klerikalni tabor. Te »Slovenčeve« tirade so imele tisti efekt, ki so ga zaslužile. Ljudje so se jima smeiali, prav od srca smeiali. Saj pa je tudi nad vse smeđno zatrjevanje, da so se v veleposetvu zlile vse obstoječe struje v eno samo, da so nemškoliberalna in nemško konservativna stranka s pomočjo nekaterih Slovencev pri raznih elementih ustanovile vsemensko stranko. To ni le smeđno, marveč neumno. Ko bi bila nastala vsemenska stranka, bi smerni, concilijski, Slovencem vedno prijazni grof Margheri gotovo ne bil sprejet mandat. Resnica je ravno nasprotje tega, kar piše »Slovenec«. Veleposetniki so ponudili grofu Margheriju mandat prav zato, ker so hoteli imeti poslanca, kateremu nihče ne more očitati, da bi bil nasprotnik Slovencev. Seveda »Slovenec« zasukava dejstva, ker bi rad prikril in utajil, da so se v veleposetvu združile sicer nasprotjujoče si struje samo zaradi klerikalne obstrukcije. Te struje združuje edinole nasprotje do klerikalne obstrukcije; vse kar »Slovenec« piše, je torej golj švindel in prav nič drugega in zato se nam zdi čisto nepotrebno, da bi se bavili z bombastičnim kričanjem tega lemenatarskega lista. Le eno naj pribijemo, kar postavlja klerikalno moralno v pravo luč. »Slovenec« pravi, da bi bila morala naša stranka glede volitve v veleposetvu vsaj na videz stopiti v dogovor s klerikalci, češ, saj bi bili lahko pri teh dogovorih stavili nevzprejemljive pogoje in vse bi se bilo razbilo. To je lepa moral. Prepričani smo tudi, da se klerikalci prav radi ravnajo po tej morali. Nam pa se tako početje studi. Narodno-napredna stranka je poštena stranka in ne bo nikdar igrala take nevredne vloge. Kar imamo povedati, to povemo odkrito in prepustimo političnim šarlatanom v duhovski oblike, da varajo javnost z uprizarjanjem komedij.

— Na velikonočno nedeljo je imel škof Jeglič v stolni cerkvi pridigo. Na takoj velik praznik se seveda spodobi, da je v stolni cerkvi, v prvi cerkvi naše slovenske škofije nemška pridiga. Kaj bi bilo pa tudi reklo tiste stare trojalki, ki so prišle po papežev žegen, ko bi bil škof pridigoval v jeziku, ki ga ta ženščeta razumejo. Škof je torej nemški pridigoval. Seveda je zabavljala na napredne liste; za spremembo je zabavljala tudi na parlament. Če ima škof med Nemci kakega prijatelja, naj ga vpraša, kako so nemške dame po tej pridiagi kritikovala škofa Jegliča.

Naslonil se je na okno prav široko in gledal na ulico, ki je bila tan dan polna praznično oblečenih ljudi. Vse je hitelo v cerkev in na ženjno. Videti je bilo vse polno novih oblik, vse obrazi so bili veseli, slišalo se je živahn kramljanje in glasen smeh. Le malo časa je gledal Anton Kobe te pestre vedno menjajoče se prizore. Ostal je pri oknu, ali njegov duh je pobegnil v daljavo, je prehodil gore in vode in se je mudil daleč gori na severu ob ruski meji. Zdelen se mu je, kakor da se je razdelila megla pred njim in da je zagledal lepo mesto, ki je vse žarelo v sijaju dopoldanskega solnca. Lepo je bilo to mesto. Pred cerkvijo se je kar trlo ljudi.

Zdaj je prišel iz te velike, mogočne cerkve mlad oficir, vodeč ob roki beloblečeno dekle z vencem v laseh. Ko je prišel po cerkvenih stopnicah, je vzdignil glavo, pozdravil z roko čez vse hribe in nekaj zaklical. In ta glas je pretekel vse gorovja in je dosegel Anton Kobeta. Prav natančno je zaslišil Anton Kobe ta glas:

Zdaj je končano trpljenje, brat moj zvesti, — zdaj je prišel vstajenja dan!

Anton Kobe je sklonil glavo in za trenotek mu je blaženstvo prevzelo

liča, njegov nastop, njegov način govorjenja, njegovo razsajanje po prizni itd. Včeraj je bila v neki hiši velika družba zbrana. Neka mlada dama je posemala škofa, a morala je sredi predstave prenehati, ker se je bilo batiti, da postanejo nekateri udeležniki božastni od smeja.

— Za bandero. V Nevljah pri Kamniku se je imelo 22. t. m. popoldne obhajati vstajenje. Zgodilo pa se je v cerkvi nekaj, kar bi se niti med najbolj divjimi Afrikanci ne moglo zgoditi, vseleš česar je moral obhod z Nejsvetejšim izstatiti. — Ko so orgle zabučale, ko so pevci zapeli: »Alezija, vstal je!« tedaj je nastalo pri banderiju ruvanje in suvanje, vpitje in prdušanje, kakor na kakem ciganskem semnju. Ljudje so se grizli in bili s pestmi, pa tudi nož je moral pomagati. Ženske so lezle na klopi ter z dežniki tolkile po glavah za bandero borečih se mož in fantov. Tekla je kri tako, da so se še na tleh poznali krvavi sledovi. Značilno pri celi stvari je gotovo to, da župnik Poldet Rihar niti svojih devičnikov ni mogel ukrotiti, ker da jih ni hotel ukrotiti, tega vendar ni misliti. Gotovo je, da je župnik sam vzrok, da je prišlo do tepeža, ker vedno in povsod daje prednost svojim devičnikom, druge ljudi pa zapestavlja, kar bi bili manj vredni in manj pošteni od teh devičnikov. Tistih osem nešrečnevez, ki obhajajo velikonočne praznike v zaporu, naj se za to zahvali župniku Poldetu Riharju.

— V Sežano, ki je čisto slovenski kraj, pošljajo oblasti rade uradnike, ki ne znajo slovenski ali pa le za silo. Sedaj pride v Sežano nov sodni pristav, ki je Lah in najbrž tudi slovenski ne zna. Prav bi bilo, da bi se v vseh takih slučajih soglasno upirale vse prizadete občine in to vedno, kar bi brez dvoma pomagalo! Ravnotak je Bovec dobil nekega davkarskega uradnika, ki tudi ne zna slovenski!

— Ptujski župan Ornig, ki je zagnal tak hrup, ker ga je bil naš list malo zlaščil, je duša razupitemu »Štajercu«. V tem umazanem listu je v zadnji številki dal na nsipodleži način opoznavati ptujske Slovence. Zmerja jih »Tölpel«, »Lump«, »Gaunder« itd. in zasmehuje celo telesno napako svojega nasprotnika. Ornig je lahko tako psovati. V Mariboru so izrabani za porotnike najstrupenejši nemški nacionalci in v teh imamjamstvo, da sme psovati kolikor hoče. Slovenci na Štajerskem so v resnici »vogelfrei«.

— Katoliška znanost. Vneti protidarwinovec Deunert izdaja časopis: »Glauben und Wissen, Volks-tümliche Bätter zur Verteidigung und Vertiefung des christlichen Weltbildes«. Lanski letnik je razpravljal med drugim o vprašanju:

»Ali je zajec prežvekovalec?« Sveti pismo namreč to trdi. Članek pripoveduje, kako je preiskovalo to stvar

Toda Anton Kobe se ni zmenil za ta vzdih, nego je stopil v sosednjo sobo, v kateri je stanovala gospodinja s svojima hčerama. Soba je bila majhna in temna in beraško opremljena. Iz sobe so vodila vrata naravnost v tesno kuhinjo.

— Želim vam veselo alelujo, gospodična Olga!« je reklo solicitator, ko je stal na pragu kuhinjskih vrat. »Hvala« se je čulo skoraj nejavno iz kuhinje in potem je nastal molk. »Ali ne greste nič na izprehod?« je čez nekaj časa vprašal Kobe. »Ne.«

Kobe je previdno položil svoj cilinder na posteljo in se usedel k mizi.

— Danes ste pa zopet kratkih besedi! je reklo dobrovoljno in se igral s svojo palico, kateri je moral vsak dan celo uro drgniti ročaj, da ni izgubil svojega bleska. »Ali nečete iti z mano malo na izprehod?«

Iz kuhinje je stopilo vitko dekle, lepih sivih oči in bogatih kostanjevin. las.

»Nikar me ne dražite, gospod Kobe!« je rekla Olga z vidno jezo. »Saj veste, da take dni ne grem več na cesto. Za ves svet ne bi šla!«

petnajst »prirodoslovec« že v prejšnjih stoletjih, in osem izmed njih je dobilo prepršanje, da je zajec res prežvekovalec. »Seveda, dokazati tega niso mogli — tako članek nadaljuje — zali z ganljivo pietetovo pravijo: vendar rajše verjamemo božjem izreku in zagotovili verodostojnih mož. Končno je l. 1882. francoski učenjak Morot razrešil vprašanje v »pristno klasični in istiniti ephalni knjigi«, in sicer tako-le: »Spoščka Morot ni mogel vprašanja rešiti, slednji pa je preskrbome kunc oslepil. Živali so se brkone sramovale, in niso hoteli prežekovati, dokler so videle, da jih slovec opazuje. Ko so bile pa oslepjene, gledal je Morot nepridikovani prizor, da so kunci jemali iz zadnjice neprebravljeno hrano, in jo potem še enkrat sežvečili. — Mi pripavljamo le, da je Deunert v katoličkih krogih imenita autoriteta. V letosnjem zvezku »Katoliškega Obzornika« je nekdo z nagrabljenimi citati nerazsodnem čitaljem neizpoditno dokazal, da je že odbila zadnja ura novodobnemu nauku o razvoju živih bitij. Med strokovnjaki, ki so ta nauk premagali po mnosteni pisanja v »Katoliškem Obzorniku«, je najpogosteje citiran — Deunert. Že slepec slepega vodi, oba v jamo pada, pravi pregovor. Mi to enako nevednam, kakov na nevednost drugih računajočim gospodom okoli »Katoliškega Obzornika« prav odkrito privečamo.

— Gospod Vaso Petričič je posjal odboru »Dramatičnega društva« znesek 80 K kot posebno podporo za tekočo sezono, za kar mu izreka odbor iskreno zahvalo. Želimo, da bi našel način občinstvu rodiljub med občinstvom posnemanja.

— Iz A. Funtkovič »Luči« je prinesel »Agramer Tagblatt« v svoji velikonočni številki več pravdobrih prevodov. Prevedel jih je Josip B. (Benkovič?).

— Gospa Z. Borštnik-Zvonarjeva je angažovana za tri leta na bolgarskem gledališču v Sofiji.

— Pevski zbor »Glasbene Matice«. Po potrebnem počutku, ki je sledil trudnopolnemu delu za tržaška koncerta, začenja pevski zbor »Glasbene Matice« iznova svoje pevske vaje, in sicer moški zbor prihodnjo sredo, dne 26. aprila zvečer ob 8. uri. Za ženski zbor se bo še posebej nazuelilo. Ker je treba čim pre dočišči program za koncert ob prijiki skupščine »Zveze slovenskih pevskih društev«, se nujno prosijo vši gospodje pevci, da pridejo že v sredo polnočevalno.

— Podpora člena »Pravstev« sta postala gosp. dr. K. Tuma in dr. Zbašnik. Letna podpornina znaša 10 K, ustavnovna 100 K. »Prosvetnik« šteje sedaj 6 podpornih članov.

— Slovensko planinsko društvo ima v soboto, dne 29. t. m., ob 8. uri zvečer v »Narodnem domu« svoj redni občni zbor po siedem sporedru: 1) Pozdrav načelniku; 2) poročila: tajnika, 3) blagajnika, 4) računskega preglednika; 5) volitev: a) 9 odbornikov, b) 2 namestnikov, c) 2 računskega preglednika; 6) predlogi. Po občnem zboru se vrši razstava slik društvenih amatertografov. Planinci in njih prijatelji dobro došli.

— Društvo zdravnikov na Kranjskem ima v četrtek, dne 27. t. m. ob polu 6. uri zvečer na

— Zakaj ne? Jaz vas kratkomalo ne razumem. Prej ste prav radi šli — zdaj nekaj mesecev pa vas ni več spraviti z doma. Ali se morda moje družbe sramujete?

— Olga je naglo pristopila k Kobetu in mu pololičila roko na ramo.

— Nikar tega ne mislite, vsa trpkost je izginila iz njenega glasu in skoro mehko se je glasilo, ko je zatrjevala Kobetu, da mu je hvaležna za njegovo prijazno povabilo in za vse ljubeznosti, kar jih ji je izkazal.

— Povejte mi

ginekologičnem oddelku deželne bolnice redno mesečno zborovanje. — Dnevni red: 1. Poročila predsedstva. 2. Poročilo na XV. zborovanju avstrijskih zdravniških društev. — Dr. Démeter vitez Bleiweis, 3. Demografija. — Primarij dr. Bock, prof. dr. pl. Valenta, 4. Slučajnosti.

„Kranjsko društvo za varstvo živali“ je imelo dne 18. t. m. svoj občni zbor »pri Maliču«. Poudarjalo se je, kako ljubljanski konji loviti ne, nadalje, kako mučijo rozniki živino, ko dozajajo k zgradbam novih postopij material. Pozivala so se poleg tega tudi oblastva, da bi v bodočem ne dajala dovolil loviti ptice. Odobrili so se slednji če „Nauki o varstvu živali za mladino“, ki slove: »Živali so božje stvari, Bog jih je dal v veselje in korist. Hvali Boga za to njegovo modrost in dobroto in vedno bolj spoznavaj in ceni korist živali. — Ne delaj brez potrebe nobeni živali bolečin, kajti živali čuti bolečine, karor ti. — Živali se smejo usmrtili le zavoljo hrane sli pa, ako ti škodujejo; gledati je pa na to, da jih hitro in brez bolečin usmrsti. — Domajni živalim dajaj živč in postrežbo; kajti one so svoje koristne služabnico. Nikdar ne imej živali, katerih ne moreš dovolj prehrati. — Vpreženih živali ne smes dez maro rabiti, ne muči jih z naganjanjem, tepežem, ali da jih pustiš stati v vročini ali v mrazu, in ne terjaj več od njih, kakor zmore njih moč. — Ako moraš kako žival kažnovati, ne stori tega v hudi jezi in strasti, kajti žival ni grešila z namenom, marveč ravna je le po svojem naravnem nagonu. — Ljubih in koristnih ptic ne smes loviti in ne moriti, tudi njih gnezd ne razdrati; to bi bila krivica Bogu in ljudem. — Bolnim in trpečim živalim polašaj bolečine, kolikor je v tvoji moči. — Ako vidiš, da drugi živalim po nepotrebni bolečini delajo, opominjam in zadržuj jih. — Krti in ne topirji se poljedelstvu koristni, zatorej jih ne ubijaj. — Tudi pri živalih ne pozabi: Kar nočeš, da se tebi stori, ne stori tega drugim tudi ti. Gotovo bodo tudi na tem polju blažilo nežna sreka učiteljstvo.

— **Poročil** se je gosp. Rajko Korban z gdeno. Nežiko Kermauner Bilo srečno!

— **Učiteljsko društvo litijškega okraja** načnana, da bo dne 4. maja t. l. ob 10. uri dopoldne v obeh razredih na ljudski šoli v Velikem gabru hospitaciju, potem pa bo občni zbor litijškega učiteljskega društva z navadnim vzopredem glede na § 26 društvenih pravil.

— **Nova pivovarna**. V Skofji Loki renovira g. Josip Šmid, sin g. Luke Šmida z Gašteja pri Kranju, že pred leti obstoječo znano pivovarno Deisingerjevo. Instalacija v pivovarni in kletkah je izpeljana po največjih strokovno-dovršenih delih. Pivovarna se otvorí tekmo meseca maja.

— **Velika preiskava** se vrši zdaj v bistrškem predoru na Gorzenjakem, ker se je splošno in z upravičeno bojaznijo širila govorica, da so laški oficirji preoblečeni kot delave položili mine v tunelu. Vlada je poslala inženirja Moljeja na lice mesta, da z acetilenosvetilko preišče kamen za kamočom v predoru, če ni kakega sledu ali vsaj sumnje o položenih minah. To delo bo povzročilo obilno stroškov, ker je preiskovanje določeno menda za cele tri mesece.

— **Pod okriljem čitalnice** v Postojni priredi fer. akad. društvo »Prosveta« v četrtek, dne 27. t. m. v petek 28. t. m. v Postojni dve priodoslovni predavanji. Govoril bo cand. phil. Pavel Grošelj, ki je sedaj na zoologični staciji v Trstu — »Zlet na sonce in lunos in En dan na dnu morja.« Predavanje bodo spopoljujevale sklopične slike. Skloptik je blagovolito posoditi iz posebne prijaznosti izobraževalno društvo »Akademija«. Začetek predavanja ob 8. uri zvečer. Lokal pri »Kroni«. Brez vstopnine.

— **Postojinsko učiteljsko društvo** ima svoj redni občni zbor v četrtek, dne 4. maja ob 10. uri dopoldne v Matenji vasi pri Postojni. Poleg običajnega dnevnega reda je tudi predavanje: »Učiteljevo delo na narodno-gospodarskem polju« — govori g. Fr. Mercina, učitelj v Vipavi. Pred zborovanjem se odkrije nagrobeni spomenik, ki ga je postavilo društvo ranjemu učitelju Fr. Grosu. — Za obed naj se hlagovoli vsakdo oglašati po dopisnicu: M. Žnidaršič, trgovec, Matenjavas, Prestranek.

— **Konsum nemških uradnikov** v Celju. Postava nas sili, da moramo sprejeti celo naslednji prednostno zlagani popravek: Upiraje se na § 19. tisk. zak., prosi podpisano društvo, da sprejmeme glede članka z napisom: »Konsum nemških uradnikov v Celju« v št. 87 z dne 15. aprila 1905 v prihod-

njo številko vašega lista sledi popravek: Ni res, da je konsum nemških uradnikov v Celju poginil, res pa je, da konsumno društvo uradnikov ni nikoli bilo ustanovljeno, temveč le gospodarska zveza uradnikov, ki zahteva od svojih založnikov, le male odstotke v korist svojih članov. Ni res, da se je dal Moser zaplatiti nemškim »možem« v Celju in prevzel konsum, res pa je, da je Moser prevzel prostovoljno začaganje spacerijskega blaga proti odpustu 3 oziroma 4 odstotkov od sproščene cene, ter sam izjavil, da bi moral že meseca decembra m. l. s trgovino ponehst, če to oddajo ne bi bil sprejet. Ni res, da so uradniki vse dolžni ostali, res pa je, da so konec vsakega meseca na knjižico sprejeti blago popolnoma plačali, razen enega člana, ki je konec meseca marca nezadnato sveto dolžan ostal. Ni tedaj res, da trgovina Moserja ni hotela uspevati, ki so uradniki naprej delali dolgo in da je moral zaradi tega štetcuno zapreti. Sploh pa gospodarska zveza uradnikov še obstoji. Za vodstvo »gospodarske zvezac« — Dr. Drobnič, Gustav Naglitsch. — Op. ured.: Temu popravku nasproti konstatiramo, da vzdružujemo vasko besedo tozadevne svoje notice, ker je nam bila poslana od popolnoma zanesljive, natančno podudene in nad vsak dvom vzvišene strani.

— **Čitalnica v Šmarju pri Jelšah** priredi 30. t. m. v dvorani gosp. K. Jagodiča ml. veselico s petjem in dramatično predstavo.

— **Godbeni klub** v Šoštanju priredi v soboto, dne 29. t. m. svoj II koncert v veliki dvorani hotela »Avstriac« z jako zanimivim vzopredem. Žreček točno ob polu 9. uri zvečer. Vstopnina: Sedež 1 K. stoječa na galeriji 60 h. Čisti dobitek pripade »Šoštanjski naročni in godbi.«

— **Kaj morajo vse mescani za praznike prebaviti.**

Marioborska policija se je velikonočni teden nekoliko potrudila ter zlasti na tucate poveženih kmetov, ki so prinesle na trg z vodo pomešano in popolnoma izprjeno mleko, zopet druge so prodajale pokvarjeno mleko in slanino, smrdljive klobase in plečeta itd. Neki kmetovi so konfiskovali polno vredo klobas, ki so bile narejene iz mesa crknenega konja ter so neusmiljeno smrdle. Vse te osebe so bile primerno kaznovane z zaporem. Grško sodišče pa je ob sodilo neko kmetico v 41nevični zapor, ker je vozila iz mesta pomije za svoje svinje v istih posodah, karor je v njih zjutraj privažala mleko v mesto.

— **Ustrelit se je** v Slov. Bištrici 22letni Fr. Soršak, sin ondotevne gostilničarke na kolodvoru.

— **Pokušen samomor.** V Goriški se je v neki gostilni hotel umrtriti 41letni Josip Helard, ker je brez posla. Primešal je vinu strupa. A ker je bolničnica bližu, so mu tam hitro sprali želodec in je upati, da ga rešijo. Režež ima družino in ga je baje beda prividea do tega obupnega koraka.

— **Boj s tatovi.** V soboto dopoldne okoli 2. ure je zapazil v ulici Stadion v Trstu redar Josip Pahor, da je neki človek nekako sumljivo stukal okoli neke pekarne. Redar je začel nanj paziti in se mu je neopaženo približal ravno, ko je tat zagrabil vrečo moke pri pekarji, da bi jo odnesel. Pahor ga je prijal za ramo, toda ta je zbežal in redar za njim. V ulici del Coroneta je stražnik dotekel tatu in ga prijal za levo roko. Oni pa je udaril redarja po obrazu ter skušal pobegniti. Pahor je bliskovo potegnil sablo in udaril nasprotnika po glavi. A slabu bi se mu bilo skoraj godilo. V istem hipu so skočili na redarja štirje malopridnežni in redar bi bil najbrž podlegel, da mu ni priskočil na pomoč mimočoči stotnik pešpolka 97., ki je tudi izdril sablo. Oni štirje so se razkropili, prvi tat je pa ležal na teh ven krvav. Prenešli so ga v bolnico. Zove se Štefan Prele in je star 40-45 let ter ima dve veliki rani na glavi in eno na roki. Tudi Pahor se je moral priti zdraviti zaradi prask na levem licu.

— **Lep „cvet“ pod ključem.** V nedeljo dopoldne sta prišla v trafico g. Ivana Grajščarja na Sv. Martina česti dva mlada fanta kupiti svalčic. Ko sta si kupila prve, je eden zahteval še dame-svalčico in polozil 10 vin. na mizo. G. Grajščar je nato vzel iz skledice, v kateri ima drobiž, 7 vin. in mu jih dal nazaj. V tem trenotku pa je drugi zagrabil v skledici za drobiž in prednojih je mogel g. Grajščar še prijeti, sta jo odkurila. Popoldne pa je prišel prednrednik nazaj vpravšč, je li njegov prijatelj že prinesel ukrajeni denar nazaj, ko ga je hotel Grajščar prijeti, mu je zopet ušel. — Včeraj dopoldne je šla neka dama po Poljanskem česti v spremstvu nekega gospoda in nesla v rokah torbico, v

kateri je imela 18 K denarja. Kakor jastreb na svoj plen, tako se zapravi neki mlad fant v nju, ji iztrga torbico iz rok ter sbeži. Gospod pa je skočil takoj za njim, ga ujel, obdržal in oddal policiji, ki ga je dala potem pod ključ. Navedenes je brezposelnih pokovski pomočnik Fran Jerin, rojen 24. januarja 1891 na Ježici in prišel v Medvode. Doganal se je, da je Jerin v družbi nekega svojega prijatelja tudi pri Grajščarju vzel drobiž iz skledice. Pred nekaj dnevi pa je napadel nekega dijaka in mu vzel klobuk, katerega še ima. Jerin se je ušel pri nekem tukajnjem mojstru, ga okradel in ušel. Potem je kraljal tudi po deželi, a komaj je prost, je že zopet začel ponavljati zločine, ki se posebno zadnji kvalifikuje kot hudoletstvo ropa. Sedaj bodo imelo pošteno občinstvo vsaj nekaj časa mir pred tem mladim »gavuvarjem v pravem smislu besede.

— **Pobalinstvo.** V soboto zvečer so pokovski pomočniki Fran Potočnik, Jožef Beguš, Jožef Škrjner in Ivan Matjašič razgrajali po Karunovih ulicah. Patrolu joči policijski stražnik jih je opozoril, ker se pa zadnji ni hotel pokoriti, ga je moral arhestovati. To je pa druge tri tako ujezilo, da so šli k mostu pred trnovsko cerkvijo in raztrgali mostno ograjo in izruvali pet klopi. Slučajno je pa prišel tudi tukaj nimo drugi stražnik in razgrajajoče arhestovali. Tudi pri Težakovi hiši na Sv. Jakoba trgu so isti večer neznanzi zlikovci popolnoma izruvali in zlomili dva zunanja okna ter mu s tem napravili mnogo škode. To pa niso vse.

— **Samomor ali nesreča?** Helena Peršin, stanujoča na Tržaški cesti št. 24, je bila zadnji čas precej zmešana in je še nedolgo popustila sestri dva otroka ter neznanom kam odšla. Prišla je bila zopet nazaj, a v petek zopet odšla od doma. Včeraj so jo pa našli v Ljubljani pri Vevčah. Nesrečnica leži sedaj v mrtvašnici pri D. M. v Polju. Njen mož je v Ameriki.

— **Mevaren tujec.** V soboto zvečer se je pripeljal z gorenjskim vlakom neki tujec, ki je šel potem v mesto. Ko je prišel v Kolodvorskih ulicah do mitniškega pažnika, mu je ta hotel pregledati kovčeg, česar se je pa tujec tako prestrašil, da je zbežal in popustil kovčeg pažniku. Ko so kovček počneje pregledali, so našli v njem 53 dinarskih patron. Tuječ je pozneje izsledil in arhestoval na kolodvoru službenišči nadzražnik Nikolaj Veđerin. Arhestovanec je 22letni iner Marko Vičič iz Setinj pri Gospisu. Dinamit je ukral pri zgradbi karavanske železnice v Bohinju in se ne ve v kak namen.

— **Promet na železnici,** posebno na gorenjski je bil včeraj uprav velikinski. Dopoldne je Jupiter Pluvius nekoliko strašil, toda kdo bi postal doma. Vsi gorenjski vlaki so bili tako dolgi in napolnjeni, kakor bi bilo Ljubljano zapustilo vse prebivalstvo. Po vseh postajah je vstopalo in izstopalo na stotine izletnikov, ki so se potem razkropili v razne kraje. Ponavjej jih je obiskalo Šmarno goro, Sv. Katarino, Sv. Jošta, Medvode, Škofijo Loko, Kranj in Lesce. Izletnike, ki so šli iz Škofje Loke pač čez hribe na Sv. Jošta, je sicer nekoliko pobelli sneg, toda dober brinjeveček jih je dal pegum, da so dosegli svoj cilj. Popoldne se je bilo zjasnilo in so imeli vse izletniki krasen užitek. Ko so se proti solinčnemu zahodu razpršile magle, je bil pogled na hribe in posebno še na Triglavsko pogorje diven. Ponosno je zrl oče Triglav zvečer na svoje čestilke, ki so iz vseh strani, kakor da bi bili ustajali iz zemlje, prihajali na kolodvore in mu še potem iz vlakov s petjem pošiljali odhodno pozdrave. Da se ni pripetilo kake nesreče, je bilo res treba stroge pazljivosti. Izletniki so bili večinoma Slovenci.

— **Brez prstanov bodo moralni Ljubljano zapustiti** delavci Vincencij in Ivan Lipoglavšek ter Matija Mirtl, prva dva iz Boštanjca, zadnji pa iz Zapuž v krškem okraju. Navedenesi so prišli v soboto k nekemu tukajnjemu zlataruju, kjer jim je prodajalka pokazala na zahtevanje več prstanov. Med tem je prišel v prodajalnico zlatar sam in opazil, da sta mu izginila dva prstan. Lipoglavšek je šel takoj ven, zlatar pa je poklical stražnika, da bi vse tri preiskal. Poklical je v to svrhu še tretjega nazaj in ko so jih dobro sprijelite, so se vdali in dali nazaj ukradenia pretana, ki sta vredna 18 kron. Vse tri je potem stražnik povabil na skledico za drobiž in prednojih je mogel g. Grajščar še prijeti, sta jo odkurila. Popoldne pa je prišel prednrednik nazaj vpravšč, je li njegov prijatelj že prinesel ukrajeni denar nazaj, ko ga je hotel Grajščar prijeti, mu je zopet ušel. — Včeraj

— **Slabe praznike** je imel hlapce Ivan Kocman. Peljal je v nedeljo po Karlovski cesti tako naglo, da ga je moral stražnik ustaviti. Ko ga je vpravšč za ime, sa mu je Kocman postavil in mu nameril zaušnico. To je videl delavec Anton Struna, ki je prišel stražniku takoj na pomoč, a obenem tudi dobil zaušnico, ki je

bila sicer namenjena stražniku. Vključ temu, da je Kocman med arhestovanjem obdržal stražnika z najlepšimi priimki in se potem izgovarjal, da je pisan, da je dobil za pirure ričet.

— **Golob pismoneča** se je zaletel v nedeljo v hišo v Župnijih ulicah štev. 2, katerega je prišel sin učitelja g. Avgusta Adamiča, kjer se še golob nahaja v varstvu. Imel je na nogi v aluminiju zavit listek, na katerem je zapisano: »Ö. K. V. št. 156—01.

— **Pobegnil** je v soboto po polne od zgradbe domobranske vojske 34letni prisiljenec Jos. Schmid iz Kitzbühela.

— **Delavska gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 20 Slovencev in 30 Hrvatov, nazaj pa je prišlo 50 Hrvatov in 50 Slovencev. Na Jesenice je šlo 30 v Heb 40, v Meran 25, v Inomost 50, v Hrušico pa 25 Hrvatov. Iz Hrušice je prišlo 50 Ogorov. — V soboto se je odpeljalo v Ameriko 16 Hrvatov in 10 Slovencev, nazaj pa je prišlo 20 Hrvatov. V Heb je šlo 22, v Inomost 15, v Meran 25, v Švic 35, v Semerring 25, na Jesenice 16, v Hrušico pa 17 Hrvatov in 25 Macedoncov. Nazaj je prišlo 20 Ogorov. — V nedeljo je šlo na Jesenice 12, v Lesce 18, v Beljak pa 15 Hrvatov. 10 lažki zidarjev je prišlo v Ljubljano, 13 pa v Lesce.

— **Zatekel** se je pes foxterir k V. Hrvatu, Miklošičeve ulice št. 2. Lastnik naj so tu zglasti.

— **Slovenci v Ameriki.** — V tovarni je bilo v Waukeganu 34letnega Ivana Pivka, doma iz Strmea pri Vrhniku. — Drevo je ubilo pri podiranju v Provenčalu Slovencev Ivana Marolda. Dom je bil z Blok. — Samomor. V West Newtonu se je usmrtil M. Kornik, doma blizu Zidanega mostu. V Ameriki je bival nad 20 let ter se pridobil lepo premoženje, zato je njegov samomor popolnoma neumljiv.

— **Najnovejše novice.** — Maksim Gorki je na smrtni postelji. Jetika rapidno napreduje. — V milanskem domu se je ustrelila velikonočno soboto mlada markiza Marija Pavallavinci-Visconti iz Tridenta.

— **Grozen požar.** Pri Montrealu (Kanada) je zgorel samostan Geneviève. Zgorelo je 14 dekkie in 16 odrastih oseb, med njimi šest starih bolnih žen, ki se niso mogle ganiti iz postelje. Mnogo dekkie je poskakalo skozi okna ter so se smrtno pohole.

— **Pok. prestolonslednik** Rudolf Mayerling spomenik, ki je bil dosedaj v vili »Achilleion« na otoku Korfu.

— **Slovečka igralka** Odilon je zblaznila ter so dali pod kučato.

— **Poneverjalca Georgija** viča, ki je odnesel belgradski ekskomptni banki 10000 dinarjev, je prijela saksonska mejna policija pri Tešinu.

—

Tako zvana razburjenost dojenčkov

straše je v največ slučajih posledica časovnega zaprtja, katero povzroča izključno preobili zaužitek močnega mleka mlaode živine. Ako se pa primeša primerno razredčenemu mleku Kutekejeve otroške moke, katera povzroča jednakomerno drobno zgoščenje sirovih snovi v črevesu, poneha zaprtje in nevarno vrenje v črevesu; otroci postanejo mirnejši, dobe lahko spanje in dober tek, ter se primerno lepo razvijajo.

28 milijonov kosov Doeringovega mila s sovo se je razposlalo do konca leta 1904. Nobeno drugo milo ne more pokazati takega uspeha. Ta poraba je najboljši dokaz za dobro kakovost in izvrstni učinek tega izdelka. Zavračajte manjvrene posnetke in zahtevajte samo Doeringovo milo s sovo, ki se dobiva povsod po 60 kos. 1094-3

Kalodont
Se dobi povsod!

571 neobhodno potrebna zobna Crème 9
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. aprila: Adolf Hörtner, spre-
vodnikov sin, 4 dni, Resljeva cesta 23,
življenske slabosti.

Dne 21. aprila: Barbara Mader, zdrav-
nikova vdova, 83 let, Križevniške ulice 2,
ostarelost.

Borzna poročila.

Ljubljanska
"Kreditna banka" v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 24. aprila 1905.

Naložbeni papirji.

Dunar Blago

4% majeva renta 100-45 100-65

4% srebrna renta 100-30 100-50

4% avstr. kronska renta 100-50 100-70

4% zlata 119-65 119-85

4% ogrska kronaka 97-90 98-10

4% zlata 118-40 118-60

4% posejili dežele Kranjske 99-50 101-

4% posejilo mesta Split 100-50 101-50

4% zlata 100- 100-

4% bos.-herc. žel. pos. 1902 . . . . . 101-65 102-60

4% češke dež. banka k. o. 100-15 100-65

4% žl. žel. 100-15 100-65

4% zl. p. m. gal. d. hip. b. 101-25 101-95

4% pešt. kom. k. o. 107-55 108-50

4% zl. p. m. Innerst. hr. 100-50 101-50

4% zl. p. m. ogrske cen. 100-50 101-10

4% dež. hr. 100-20 101-20

4% ob. ogr. lokalnih žel. 100- 101-

4% ležnic d. dr. 100-75 101-75

4% češke ind. banke 100-75 101-75

4% prior. Trst-Poreč lok. žel. 99-

4% prior. dol. žel. 99-50 100-

4% juž. žel. kup. 1/1/ 318-60 320-60

4% avst. pos. za žel. p. o. 101-15 102-15

Srečke.

Srečke od 1. 1860/1 . . . . . 193-50 195-50

1864 . . . . . 288- 292-

1865 . . . . . 168-85 170-85

zem. kred. I. emisija 310- 319-

II. 308- 315-

ogr. hip. banke 281- 286-

arbake à frs. 100- 109- 114-

turške 143-60 144-60

Basilika srečke 27-20 29-20

Kreditne 485- 494-

Lomoške 79- 83-

Krakovske 89- 94-

Ljubljanske 66- 72-

Avt. rud. križa 56-75 58-75

Ogr. 38- 40-

Rudolfove 65- 69-

Saleburške 74- 83-70

Dunajske kom. 639- 549-

Delnice.

Južne železnice 90-50 91-50

Državne železnice 656-50 657-50

Avtro-ogrsko bančne delnice 1648- 1658-

Avtro. kreditne banke 664- 665-

Ograke 771- 772-

Zivnostenske 247-50 249-

Premogok v Mostu (Brück) 658- 661-80

Alpinke montan 538-50 539-50

Praške žel. in dr. 2672- 2674-

Rims-Murányi 547-25 549-25

Trbovljske prem. družbe 268- 272-

Avtro. orožne tov. družbe 618- 620-50

Ceške slađarske družbe 167- 169-

Valute.

6. kr. ečkin 11-30 11-34

20 franki 19-07 19-09

20 marke 23-42 23-51

Sovereigns 23-92 24-

Marke 117-12 117-32

Laški bankovci 95-40 95-50

Rublji 252-50 253-50

Dolarji. 4-84 5-

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 25. aprila 1905.

Termín.

Pšenica za maj . . . . . 100 kg. K 17-34

Pšenica za oktober 100 16-52

Rž 100 13-28

Koruzna 100 14-54

Oves 100 18-80

Efektiv.

Nespremenjeno.

1322-2

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 506-2. Srednji snežni tlak 738-0 mm

Čas opazovanja Stanje barometra v mm Temperatura v °C Vetrovi Nebo

21. 9. av. 724-7 10-4 sl. jzahod oblačno

22. 7. zj. 725-8 8-9 sl. jzvh. oblačno oblačne

23. 9. pop. 727-1 12-0 p.m. jzvh.

24. 9. av. 730-2 9-0 sl. szah. oblačno

25. 7. zj. 733-0 6-2 brezvetr. megla

26. 9. pop. 729-0 9-0 sl. szahod pol. oblač.

Srednja temperatura petka in sobote: 9-6° in 9-1°, normale: 10-7° in 10-8°. Mokrina v 24 urah: 4-4 mm in 10 mm.

Tako zvana razburjenost dojenčkov, katere znak je, da otroci vpijejo, da so zelo nemirni in malo spe in se zelo radi

se pa primeša primerno razredčenemu mleku Kutekejeve otroške moke, katera povzroča jednakomerno drobno zgoščenje sirovih snovi v črevesu, poneha zaprtje in nevarno vrenje v črevesu; otroci postanejo mirnejši, dobe lahko spanje in dober tek, ter se primerno lepo razvijajo.

Mihail Gregorec
asistent banke „Slavje“
danes dne 24 aprila ob 11. uri po noči po dolgi mučni bolezni, prevoden s sv. zakramentom za umirajoče v 25. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bude v sredo, dne 26. aprila ob 8. uri popoldne iz hiše žalosti Sredina št. 14, na pokopališče k Sv. Kristofu.

Sv. maša zadušnice se bodo brale v župni cerkvi pri Sv. Jakobu. Nepozabnega pokojnika pripravljamo v blag spomin.

V Ljubljani, dne 25. aprila 1905.
1350 **Žalujoči ostali.**
(Mesto posebnega oznanila.)

Potnik

želi službo premeniti.

Penudbe pod „Vpeljan“ upravnemu

štetu „Slov. Naroda“. 1343-1

in si obenem utrdite zdravje, rabite samo pristno italijansko **Ural milo**

ki so je iznališči češ kapucinci. — Nič več debelih teles, nič več krepkih bokov, ampak mladostna vitkost, harmonska rast in graciozna oblika stasu brez izpremenitve načina življenja. Hrane ni treba premijinati. Ni združivo. Preprosto prijetno zdravljenje brez vsake nevarnosti. Pirodični izdelek ki zdravju ne škodi, za kar jamčimo. Prirodni učinek. Samo hvalna priznanja.

Ural milo stane z natančnim navodilom v Škatljah s tremi velikimi kosi po 250 gr K 10-, 6 kosov K 16-, 12 kosov K 30 — s poštino in carino vred po povzetju, ali če se pošli denar naprej. Za enkratno zdravljenje je treba vsaj 3 kosov. — Narodila naj se naslavljajo na izključljivo upravičenega tvorničarja

Lodovico Pollak v Milanu (Italija).

Pisma stanejo 25 h, dopisnice 10 h. — Dopusuje se v vseh jezikih. 417-6

Glavna zaloga za Avstro Ogrsko M. Feith, Dunaj, VI., Mariahilferstr. 45.

1322-2

Naznanilo preselitve.

se preseli iz dosedanjih uradnih prostorov v mestni hiši na

Mestnem trgu v

v **svojo lastno palačo**

v Prešernovih ulicah št. 3 (prej Slonovih ulicah)

I. nadstropje

kjer prične uradovati

dne 1. maja letos.

V Ljubljani, dne 21. aprila 1905.

Ravnateljstvo